

Wijziging van de Wet publieke gezondheid in verband met enkele verbeteringen en preciseringen van de tijdelijke regels over de inzet van coronatoegangsbewijzen bij de bestrijding van het virus SARS-CoV-2

Voorstel van wet

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is enkele verbeteringen en voorts enkele preciseringen ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens in het kader van coronatoegangsbewijzen aan te brengen in de Wet publieke gezondheid;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

De Wet publieke gezondheid wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 6ba, eerste lid, wordt een volzin toegevoegd, luidende:

Onder deze regels worden mede verstaan regels over de noodzakelijke verwerking van persoonsgegevens, met inbegrip van persoonsgegevens over de gezondheid als bedoeld in artikel 9 van de Algemene verordening gegevensbescherming.

B

Artikel 58a wordt als volgt gewijzigd:

1. In de begripsbepaling van coronatoegangsbewijs wordt "vaccinatie tegen SARS-CoV-2" vervangen door "vaccinatie tegen het virus SARS-CoV-2".
2. In de begripsbepaling van resultaat wordt "vaccinatie tegen covid-19" vervangen door "vaccinatie tegen het virus SARS-CoV-2".

C

Artikel 58ra, tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. De zinsnede "vaccinatie tegen covid-19" wordt telkens vervangen door "vaccinatie tegen het virus SARS-CoV-2".
2. In onderdeel b, wordt "testuitslag" vervangen door "bewijs van een testuitslag".

D

Artikel 58rc wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel b van het tweede lid, wordt "zich zelf" vervangen door "zichzelf".
2. In het derde lid, wordt "de voor deze uitvoering noodzakelijke verwerking van persoonsgegevens" vervangen door "de voor de uitvoering van dit artikel noodzakelijke verwerking".

van persoonsgegevens".

E

Artikel 58re wordt als volgt gewijzigd:

1. In het zesde lid, wordt "De uitvoerder van de test," vervangen door "Onze Minister, het RIVM, de uitvoerder van de test," en wordt "de geteste persoon" vervangen door "de geteste persoon, de gevaccineerde persoon, de herstelde persoon, de persoon, bedoeld in artikel 58ra, negende lid, de personen of organisaties die de in artikel 6ba bedoelde EU-rechtshandelingen uitvoeren".
2. In onderdeel a van het negende lid wordt "De uitvoerder van de test, de toediener van het vaccin of de verklaarder van het herstel" vervangen door "Onze Minister, het RIVM, de uitvoerder van de test, de toediener van het vaccin, de verklaarder van het herstel of de personen of organisaties die de in artikel 6ba bedoelde EU-rechtshandelingen uitvoeren".

Artikel II

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Memorie van toelichting

Algemeen deel

1. Inleiding

Met de Tijdelijke wet coronatoegangsbewijzen (hierna: Twc) is in hoofdstuk Va van de Wet publieke gezondheid (Wpg) voorzien in de mogelijkheid om te bestrijding van de epidemie van covid-19 regels te kunnen stellen over het tonen van een coronatoegangsbewijs. Zoals hieronder zal worden toegelicht is het nodig in de Twc op te nemen dat het RIVM vaccinatiegegevens kan verstrekken. Daarnaast worden enkele preciseringen ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens en enkele redactionele correcties aangebracht.

Aanvankelijk was de Twc primair gericht op de inzet van testbewijzen op basis van een testuitslag.¹ Bij amendement van de leden Paternotte en Kuiken is echter ingevoegd dat een toegangsbewijs naast een testresultaat ook kan zijn gebaseerd op vaccinatie tegen of herstel van een infectie met het virus SARS-CoV-2.² Op deze wijze zijn de voorwaarden voor coronatoegangsbewijzen allemaal op gelijke voet geregeld.

Verder is in Europees verband in een ongebruikelijk hoog tempo een politiek akkoord bereikt ten aanzien van de verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende een kader voor de afgifte, verificatie en aanvaarding van interoperabele vaccinatie-, test- en herstelcertificaten teneinde het vrije verkeer tijdens de COVID-19-pandemie te vergemakkelijken (2021/0068(COD)) (hierna: de verordening). Deze verordening maakt het invoeren van Europese certificaten ten behoeve van het vrij verkeer mogelijk (EU Digital COVID Certificate, hierna: DCC). Dit DCC komt inhoudelijk sterk overeen met de in de Twc geregelde coronatoegangsbewijzen. De verordening treedt op 1 juli 2021 in werking.

Lopende het wetstraject is daarom bij nota van wijziging een grondslag in de Wpg ingevoegd voor het regelen van de uitvoering van de verordening en is parallel aan de totstandkoming van de Twc gewerkt aan de voorbereiding op de uitvoering van de verordening.³

Deze beide ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat de technische vormgeving van CoronaCheck, de app waarmee zowel het coronatoegangsbewijs als het DCC gegenereerd zal worden, is aangepast waarbij er ook, zij het in beperkte mate, gegevensverwerking door de minister van VWS en het RIVM zal plaatsvinden. Deze aangepaste technische vormgeving heeft als consequentie dat de verstrekking van vaccinatiegegevens door het RIVM ten behoeve van een DCC of een coronatoegangsbewijs in de Twc moet worden opgenomen.

Daarnaast acht de regering het wenselijk preciseringen op te nemen ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens door de Minister van VWS en de gegevensverwerking in het kader van de verordening. Deze gegevensverwerkingen zijn weliswaar toegestaan op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG), maar zijn niet tevens gespecificeerd in de Wpg. De regering hecht eraan dat er geen enkele onduidelijkheid bestaat over de grondslagen voor de gegevensverwerking en wil daarom met dit wetsvoorstel die duidelijkheid geven.

2. Verwerking van persoonsgegevens

De verwerking van persoonsgegevens die plaatsvindt in het kader van de coronatoegangsbewijzen is geregeld in artikel 58re van de Wpg. Voor een uitgebreide toelichting op deze bepaling wordt verwezen naar de memorie van toelichting op de Twc.⁴

Voor de verwerking van persoonsgegevens ten behoeve van het DCC geldt dat het, gezien het onderwerp van de verordening, evident is dat het noodzakelijk is dat voor de uitvoering van de verordening persoonsgegevens (over de gezondheid) worden verwerkt. Met dit wetsvoorstel wordt die verwerking tevens expliciet gemaakt.

¹ Het oorspronkelijke wetsvoorstel bevatte wel een grondslag om bij amvb gelijkstelling te regelen voor een vaccinatiebewijs en herstelbewijs.

² Kamerstukken II 2020/21, 35807, nr. 52.

³ Zie onder meer Kamerstukken II 2020/21, 22112, nr. 3068.

⁴ Kamerstukken II 2020/21, 35807, nr. 3.

Zowel de gegevensverwerking ten behoeve van de testbewijzen als de gegevensverwerking ten behoeve van de vaccinaties wordt bij ministeriële regeling nader uitgewerkt. Daarbij wordt geregeld welke gegevens op welke wijze door welke personen en organisaties worden verwerkt.

2.1 Verwerking van persoonsgegevens DCC

Bij de voorbereidingen op de uitvoering van de verordening is, zoals hiervoor aangegeven, gebleken dat er een grote mate van overlap bestaat met in het bijzonder de gegevensverwerking ten behoeve van het genereren van een coronatoegangsbewijs op basis van een attest van vaccinatie. De gegevens die noodzakelijk zijn voor het genereren van een DCC zijn ook de gegevens die nodig zijn om te komen tot een coronatoegangsbewijs. Aangezien het grotendeels dezelfde gegevens betreft heeft het om praktische redenen de voorkeur om één gegevensstroom in te richten. Er is daarom voor gekozen CoronaCheck technisch zodanig vorm te geven, dat hiermee zowel het coronatoegangsbewijs als het DCC gegenereerd kunnen worden.

2.2 Verwerking van persoonsgegevens door de Minister van VWS

De Minister van VWS is op grond van het vijfde lid, van artikel 58re Wpg verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens bij het gebruik van de aangewezen drager en de applicaties (CoronaCheck app en CoronaCheck scanner) voor de coronatoegangsbewijzen. Artikel 58re, vierde lid, Wpg schrijft voor dat de Minister waarborgen treft om ervoor te zorgen dat met de applicaties uitsluitende betrouwbare resultaten getoond worden. Gelet hierop verwerkt de Minister gegevens om te waarborgen dat de opvraging van gegevens op betrouwbare wijze verloopt en het attest van vaccinatie betrekking heeft op degene die op basis daarvan een coronatoegangsbewijs wenst te genereren. Ook zorgt de Minister ervoor dat een digitale handtekening wordt geplaatst ter beveiliging en waarmerking van de gegevens. Bij ministeriële regeling wordt de gegevensverwerking door de Minister van VWS nader uitgewerkt.

De grondslag voor de Minister voor bovengenoemde gegevensverwerkingen vloeit voort uit de taken van algemeen belang die de Minister van VWS op grond van de Wpg heeft. Voor de duidelijkheid wordt dit tevens geëxpliciteerd in het zesde lid van artikel 58re van de Wpg.

2.3 Verstrekken van vaccinatiegegevens door het RIVM

In het zesde lid van artikel 58re Wpg is opgenomen dat gegevens worden verstrekt door de toedieners van het vaccin. Bij de totstandkoming van de Twc werd namelijk verondersteld dat de wijze van uitvoering vergelijkbaar zou zijn met coronatoegangsbewijzen op basis van een testuitslag. Dat sluit echter niet geheel aan bij de praktijk. Ten eerste omdat er een minder rechtstreeks verband is tussen het ontvangen van volledige vaccinatie en het verkrijgen van een coronatoegangsbewijs en ten tweede omdat het palet aan zorgaanbieders bij vaccinatie varieerder is. Voor een coronatoegangsbewijs op basis van een testuitslag laat men zich speciaal testen bij een gespecialiseerde zorgaanbieder en is het hele proces binnen één of twee dagen afgerond. Dat ligt anders bij vaccinaties. Immers, een volledige vaccinatie neemt meerdere weken in beslag en het is mogelijk dat de vaccins door twee zorgaanbieders zijn toegediend. Ook is het aantal zorgaanbieders dat vaccins toedient, een veelvoud van het aantal zorgaanbieders (huisartsen, ziekenhuizen, de GGD'en) dat testen uitvoert op infectie met het coronavirus. Dit aantal is te groot om allemaal op korte termijn aan te sluiten op CoronaCheck.

Er bestaat evenwel al een digitale voorziening die vaccinatiegegevens bevat, omdat het RIVM in het COVID-vaccinatie Informatie- en Monitoringsysteem (hierna: CIMS) een registratie bijhoudt van toegediende vaccinaties. Aangezien 80% van de gevaccineerde personen in het CIMS staat, worden de vaccinatiegegevens die nodig zijn voor het DCC en het coronatoegangsbewijs verkregen uit het CIMS.⁵

Hiermee worden de gegevens uit het CIMS gebruikt voor een nieuw doel. Een dergelijke verdere verwerking is op grond van artikel 6, vierde lid, AVG toegestaan indien het nieuwe doel verenigbaar is met het oorspronkelijke doel, betrokkene toestemming heeft gegeven voor de verdere verwerking of als het nieuwe doel berust op Unierecht of lidstatelijk recht.

Omdat het RIVM op grond van artikel 6ba Wpg een eigenstandige taak heeft ter uitvoering van de

⁵ Er wordt gewerkt aan het tevens aansluiten van de ziekenhuizen, GGD'en en huisartsen. Het CIMS blijft evenwel de belangrijkste bron.

verordening heeft het RIVM daarmee ten behoeve van het DCC tevens een grondslag voor het verstrekken van vaccinatiegegevens. Het is immers evident dat het RIVM deze taak alleen kan uitvoeren door het verstrekken van vaccinatiegegevens. In de krachtens artikel 6ba opgestelde ministeriële regeling wordt uitgewerkt welke gegevens het RIVM daartoe verstrekt en dat deze gegevens afkomstig zijn uit het CIMS. Daarnaast is het RIVM toegevoegd aan de personen en organisaties die op grond van artikel 58re, zesde lid, gegevens verwerken ten behoeve van het coronatoegangsbewijs. Ook in de daarop gebaseerde ministeriële regeling wordt geregeld dat het RIVM daartoe gegevens uit het CIMS verstrekt.

3. Regeldrukeffecten

Het wetsvoorstel betreft slechts redactionele verbeteringen en expliciteringen en brengt derhalve geen nieuwe regeldruk met zich.

4. Consultatie en advies

Het wetsvoorstel is voor advies voorgelegd aan de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP). De regering is de AP zeer erkentelijk voor de bijzondere korte termijn waarbinnen de AP advies heeft uitgebracht.

Ten aanzien van het gebruik van de gegevens uit het CIMS voor de coronatoegangsbewijzen en het DCC merkt de AP op dat de AVG niet uitsluit dat eenmaal voor een bepaald doel verzamelde persoonsgegevens alsnog voor een ander, nieuw doel worden ingezet indien deze nieuwe doelstelling wettelijk wordt geregeld. Zoals in paragraaf 3.3 is toegelicht wordt hierin voorzien door het RIVM toe te voegen aan het zesde lid van artikel 58re. In de ministeriële regeling die op grond van artikel 58re, zesde lid, wordt vastgesteld wordt geregeld welke persoonsgegevens ten behoeve van de coronatoegangsbewijzen worden verwerkt. In deze regeling zal dan ook worden opgenomen dat er tevens gegevens uit het CIMS zullen worden verwerkt.

De AP is van mening dat het expliciet opnemen van het RIVM noodzakelijk is als grondslag voor deze verwerking. De memorie van toelichting is op dit punt aangepast.

Artikelsgewijs

Artikel I, onderdelen B tot en met D

In de artikelen 58a en 58ra is een eenduidige aanduiding van een vaccinatie tegen het virus SARS-CoV-2 opgenomen. Verder is in artikel 58ra aangesloten bij de definitie van een resultaat als onder meer een bewijs van een testuitslag en is in artikel 58rc een verwijzing aangepast om te verduidelijken dat de uitvoering betrekking heeft op het gehele artikel. Dit betreft enkel redactionele verbeteringen.

Artikel I, onderdeel E

In paragraaf 2.2 en 2.3 is toegelicht waarom het RIVM en de Minister van VWS zijn toegevoegd aan artikel 58re, zesde lid.

Daarnaast is in artikel 58re, zesde lid een volledige opsomming opgenomen van de hoedanigheden waarin een persoon toegang kan krijgen tot activiteiten of voorzieningen waarvoor een coronatoegangsbewijs is voorgeschreven en ten behoeve daarvan persoonsgegevens verwerkt.

Tot slot zijn in aansluiting op het zesde lid de Minister van VWS, het RIVM en de personen en organisaties die betrokken zijn bij de uitvoering van de verordening tevens opgenomen in het negende lid van artikel 58re.

De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

H.M. de Jonge